

WERKINSTRUCTIE GEBRUIK VOORLICHTINGSMATERAAL

Inleiding:

In 2011 is er door KNCV Tuberculosefonds een evaluatie gedaan van het gebruik van voorlichtingsmaterialen. Eén van de punten die hieruit naar voren kwam was de behoefte aan een standaard voor het gebruik van voorlichtingsmaterialen. De werkgroep voorlichting van de CPT heeft met deze werkinstructie geprobeerd 'een state of the art' voor het gebruik van voorlichtingsmateriaal neer te zetten.

Het overzicht betreft het landelijk beschikbare voorlichtingsmateriaal, zoals te vinden is op de website van KNCV Tuberculosefonds, http://www.kncvtbc.nl/voorlichtingsmaterialen_lijst. Naast het landelijke voorlichtingsmateriaal wordt er wellicht ook nog gebruikgemaakt van lokaal ontwikkeld materiaal, dat is in dit overzicht buiten beschouwing gelaten.

De werkinstructie bestaat uit 3 tabellen:

- 1 tabel met het beschikbare voorlichtingsmateriaal
- 1 tabel voor het gebruik van het voorlichtingsmateriaal, gerangschikt per doelgroep
- 1 tabel voor het gebruik van het voorlichtingsmateriaal, gerangschikt per folder

Het geven van informatie hoort tot één van de patiëntenrechten. De patiënt/cliënt heeft recht op juiste, duidelijke en volledige informatie om zo een weloverwogen beslissing te kunnen nemen over de behandeling/het onderzoek. Hierbij is het belangrijk om aan te geven dat de folders dienen als ondersteuning van de informatie die mondeling (al dan niet met behulp van een tolk) wordt gegeven. Folderinformatie kan nooit op zich staan.

De folders zijn voor een deel hard copy beschikbaar, maar voor een groot deel ook steeds meer (alleen) als online informatie. Deze informatie is voor professionals beschikbaar via www.kncvtbc.nl, voor algemeen publiek via www.tuberculose.nl. Voor vragen over het voorlichtingsmateriaal kunt u zich wenden tot KNCV Tuberculosefonds.

Januari 2015, Werkgroep Voorlichtingsmaterialen CPT:

Marrit Broersma (GGD Regio Utrecht), Henk Michels (GGD Haaglanden), Niesje Jansen (KNCV Tuberculosefonds)

Bronnen:

- "Informatieprotocol tbc-screening inclusief LTBI", GGD GHOR Nederland
- www.kncvtbc.nl

Overzicht van landelijk beschikbare tuberculosefolders

	Folder	Talen¹	Beschikbare vorm	Versie
1.	Wat is tuberculose?	Nederlands, Arabisch, Engels, Frans, Pools, Somalisch	Hard copy + digitaal	2014
2.	Hoesthygiëne en leefregels bij open tuberculose	Nederlands	Digitaal	2014
3.	Wat is een tuberculose-infectie?	Nederlands, Pools	Digitaal	Herziening gepland in 2015
4.	Tuberculinehuidtest. Hoe? Zo!	Nederlands	(Hard copy +)digitaal	Herziening gepland in 2015
5.	Informatie over tbc-onderzoek met een röntgenfoto	Nederlands	Digitaal	2015
6.	BCG-vaccinatie	Nederlands, Arabisch, Engels, Somalisch	Digitaal	2011
7.	BCG-instructiekaart	Nederlands/Engels/Somalisch, Nederlands/Frans/Arabisch , Nederlands/Spaans/Portugees	Hard copy + digitaal	2004
8.	Tuberculose en contactonderzoek	Nederlands, Engels, Somalisch	Hard copy (Nederlands) + digitaal	2011 (herziening gepland in 2015)
9.	Informatie over tbc-screening voor immigranten	Nederlands, Arabisch, Armeens, Chinees, Engels, Frans, Farsi, Russisch, Somalisch, Spaans	Digitaal	2013 (versie in Tigrinya gepland voor 2015)
10.	Informatie over tbc-screening voor ingeslotenen	Nederlands, Arabisch, Engels, Frans, Duits, Spaans, Turks	Digitaal	2013
11.	Periodieke screening tuberculose op het werk	Nederlands	Digitaal	2009
12.	Reizen en tuberculose, adviezen om tuberculose te voorkomen	Nederlands	Hard copy + digitaal	2014

Adviezen voor het gebruik van de diverse folders (gerangschikt per doelgroep)

Doelgroep	Informatieverstrekking door wie en wanneer	Welke folder
Personen met klachten	Wanneer: tijdens afspraak Wie: GGD	Wat: folder 4 en/of folder 5
Patiënten met actieve tuberculose	Wanneer: tijdens 1 ^e (huis)bezoek Wie: sociaal verpleegkundige GGD	Wat: folder 1 en 2
Patiënten met een LTBI	Wanneer: tijdens diagnose consult Wie: GGD/ziekenhuis	Wat: folder 3
Contacten van tbc-patiënten	Wanneer: uitnodiging contactonderzoek Wie: GGD	Wat: folder 8
Kinderen die in aanmerking komen voor een BCG-vaccinatie	Wanneer: indien mogelijk meegestuurd in uitnodigingsbrief of bij bezoek op GGD	Wat: folder 6
	Wanneer: door mtm'ers uitgereikt aan de ouders/verzorgers als de BCG wordt gezet	Wat: folder 7
Asielzoekers	Wanneer: vóór 1e screening Wie: COA	Wat: folder 9
	Wanneer: bij vervolgscreening Wie: GGD	Wat: folder 9
Contactgroepen	Wanneer: bij aanstelling Wie: werkgever/GGD	Wat: folder 11 + folder 4 of 5
	Wanneer: bij periodiek onderzoek Wie: werkgever/GGD	Wat: folder 11 + folder 4 of 5
Dak- en thuislozen	Wanneer: uitnodiging periodiek onderzoek Wie: Medewerkers dak –en thuislozenhulpverlening/GGD	Wat: folder 5 (eventueel 4)
Drugsverslaafden	Wanneer: uitnodiging periodiek onderzoek Wie: Medewerkers drugshulpverlening /GGD	Wat: folder 5 (eventueel 4)
Gedetineerden	Wanneer: intake Wie: DJI	Wat: folder 10
Immigranten	Wanneer: voor 1e screening Wie: IND/GGD	Wat: folder 9
	Wanneer: bij vervolgscreening Wie: GGD	Wat: folder 9

Reizigers	Wanneer: tijdens afspraak reizigersspreekuur Wie: GGD/Vaccinatiepoli	Wat: folder 12
Zeevarenden	Wanneer: aanstelling Wie: werkgever	Wat: folder 5
	Wanneer: periodieke keuring Wie: GGD	Wat: folder 5

Adviezen voor het gebruik van de diverse folders (gerangschikt per folder)

	Folder	Bij wie te gebruiken	Wanneer
1.	Wat is tuberculose?	Patiënten met actieve tuberculose	Tijdens (1 ^e) huisbezoek door sociaal verpleegkundige
2.	Hoesthygiëne en leefregels bij open tuberculose	Patiënten met een besmettelijke vorm van tuberculose	Tijdens (1 ^e) huisbezoek door sociaal verpleegkundige
3.	Wat is een tuberculose-infectie?	Patiënten met een Latente Tuberculose Infectie	Tijdens het consult waarin de diagnose wordt gesteld, door behandelend arts of verpleegkundige (ziekenhuis of GGD)
4.	Tuberculinehuidtest. Hoe? Zo!	Personen die komen of uitgenodigd worden voor een tuberculinehuidtest	Meegestuurd in uitnodigingsbrief indien mogelijk of anders uitgereikt wanneer mensen komen voor het onderzoek.
5.	Informatie over tbc-onderzoek met een röntgenfoto	Personen die komen of uitgenodigd worden voor een röntgenfoto.	Meegestuurd in uitnodigingsbrief indien mogelijk of anders uitgereikt wanneer mensen komen voor het onderzoek.
6.	BCG-vaccinatie	Kinderen die in aanmerking komen voor een BCG-vaccinatie	Meegestuurd in uitnodigingsbrief indien mogelijk of anders uitgereikt wanneer mensen komen voor het onderzoek.
7.	BCG-instructiekaart	Kinderen die een BCG hebben gehad.	Wordt door de mtm'er aan de ouders/verzorgenden uitgereikt als de BCG wordt gezet.
8.	Tuberculose en contactonderzoek	Personen die in aanmerking komen voor contactonderzoek.	Meegestuurd in uitnodigingsbrief indien mogelijk of anders uitgereikt wanneer mensen komen voor het onderzoek.
9.	Informatie over tbc-screening voor immigranten	Immigranten of asielzoekers die komen voor 1 ^e screening of vervolgscreening op tuberculose.	Immigranten: Meegestuurd in uitnodigingsbrief indien mogelijk of anders uitgereikt wanneer mensen komen voor het onderzoek. Asielzoekers: Uitgereikt door COA bij 1 ^e screening . Bij vervolgscreening meegestuurd in uitnodigingsbrief indien mogelijk of anders uitgereikt wanneer mensen komen voor het onderzoek op de GGD.
10.	Informatie over tbc-screening voor ingeslotenen	Gedetineerden die voor screening middels een röntgenfoto in aanmerking komen	Wordt door de medische dienst van de PI aan de gedetineerde overhandigd
11.	Periodieke screening tuberculose op	Personen die vanwege hun werk in aanmerking komen voor	Wordt door werkgever of door de GGD

	het werk	periodiek onderzoek.	uitgereikt. Vaak zijn hierover met deze groepen specifieke afspraken gemaakt.
12.	Reizen en tuberculose, adviezen om tuberculose te voorkomen	Reizigers naar voor tuberculose endemische gebieden	Tijdens het algemene vaccinatiesprek uur voor reizigers of als mensen voor onderzoek op de tbc-afdeling komen.

Opgesteld door de CPT-werkgroep Voorlichting

Vastgesteld in de CPT-bijeenkomst van 2003-2015